
Fra: Eielsen, Arild
Sendt: 28.04.2008
Til: Postmottak KRD
Kopi: Mykland, Randi; Bergersen, Hilde
Emne: HØRING ST.MELDING NR. 12

Jeg viser til høringsbrev datert 26.02.08 der det ble bedt om at høringsuttalelser ble oversendt til denne adressen.

Vedlagt følger særutskrift av Aust-Agder fylkestings behandling av saken. I høringsbrevet bes det om at "høringsuttalelsene redigeres slik at det fremgår tydelig hvilket departementsområde uttalelsen refererer til". Jeg håper vedtaket er tilstrekkelig tydelig på dette punkt.

I vedtakets punkt 2 vises det til uttalelsen i fylkestingssak 13/07. Dette er tidligere oversendt departementet sommeren 2007.

Høring vedr. regionale forskningsfond oversendes separat.

Mvh

Arild Eielsen

fylkesrådmann

Fra: Mykland, Randi
Sendt: 28. april 2008 10:14
Til: Eielsen, Arild
Emne: sT.MELDING NR. 12

fra Randi

Aust-Agder fylkeskommune

Saksfremlegg

Dato: 31.03.2008
Arkivref: 2006/102-6243/2008 / 026

Saksbehandler: Arild Eielsen

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
08/7	Fylkestinget	22.04.2008

ST.MELDING NR. 12 (2006-07): REGIONALE FORTRINN - REGIONAL FRAMTID. 2. GANGS HØRING.

1. Forslag til vedtak

Fylkesrådmannen fremmer slikt forslag til vedtak:

1. Fylkestinget i Aust-Agder vil understreke regjeringens og Stortingets mål med reformen, som fylkestinget er enig i:
 - a) Et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene.
 - b) En mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning ved at ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte region.
 - c) Verdiskaping og sysselsetting basert på lokale og regionale fortrinn og forutsetninger, som sikrer det framtidige grunnlaget for velferden i samfunnet.
 - d) Effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel bærekraftig utvikling, likeverdige tjenestetilbud og rettssikkerhet for den enkelte.

Fylkestinget mener høringsnotatet ikke samsvarer med regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og det følger ikke opp Stortingets merknader i komiteinnstillingen.

2. Når det gjelder fylkestingets prinsipale holdning til inndelingsspørsmålet og nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivå, vises til fylkestingets vedtak i sak 13/07.
3. Fylkestinget mener høringsnotatet preges av en sektorvis tilnærming og forventer at regjeringen tar et helhetsgrep i proposisjonen. Alle betydelige beslutninger som er utsatt og utredninger som er varslet, må være gjennomført i god tid før reformen trer i kraft i 2010. Dette må også innbefatte en finansieringsmodell med størst mulig frie inntekter.

4. Fylkestinget mener, i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på miljøvernområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Fylkestinget stiller seg positivt til de oppgavene som blir overført på miljøområdet, med regionalt politisk ansvar for vannressursforvaltning, friluftsliv, vilt, fiske og veiledning av kommuner i klimaarbeidet, men understreker at ytterligere oppgaver må overføres. I tillegg må det overføres tilgrensende oppgaver innenfor Olje- og energidepartementets ansvarsområde, når det gjelder fornybar energi og energieffektivisering. Dette er avgjørende for at fylkeskommunene skal bli spydspisser i klimapolitikken.
5. Fylkestinget mener, i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på landbruksområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Fylkestinget forventer at landbruksoppgaver, bygdeutviklingsmidler og verdiskapingsprogrammer overføres til fylkeskommunene. Fylkestinget vil understreke betydningen av at landbruksoppgavene kobles opp mot fylkeskommunens brede arbeid med næringsutvikling og ikke ensidig kobles til miljøfeltet.
6. Fylkestinget mener oppgavefordelingen mellom fylkesmannen og fylkeskommunen på miljøområdet, og eventuelt også på landbruksområdet, innebærer dårlig utnyttelse av den samlede fagkompetansen på regionalt nivå. Den medfører også muligheter for kompetansestrid. Fylkestinget forventer at det blir overført vesentlige personalressurser fra fylkesmannen til fylkeskommunen i tråd med oppgaver som overføres.
7. Fylkestinget mener omklassifisering av riksveger til regionveier er positivt. Samtidig forventer fylkestinget at det blir kompensert for vedlikeholdsetterslepet på 10 milliarder og at det utredes modeller for å ivareta dette. Personalet i Statens vegvesen som i dag arbeider med overordnet planlegging, utbyggingspakker og årlige budsjetter, må overføres til fylkeskommunen.
8. Fylkestinget forventer at Stortingets merknader om at "de økonomiske rammene for flere av Innovasjon Norges virkemidler må komme via regionene" følges opp. Dette innebærer at betydelige deler av flere budsjettposter i statsbudsjettet må overføres til fylkeskommunene. Fylkestinget vil også understreke at samtlige fylkeskommuner må få midler til utviklingstiltak.
9. Fylkestinget stiller seg positivt til oppgaveoverføringen innen marin sektor, og at folkehelse blir presisert som en ordinær oppgave for regionene.
10. Fylkestinget forventer at følgende merknader følges opp og behandles samlet i proposisjonen:
 - a) Stortingets merknad om at de nye regionene bør ha en viktig samordningsfunksjon i forhold til den totale kollektivtrafikken i sin region, herunder jernbane og ekspressbuss, og at de utøvende aktørene i kollektivtrafikken må forpliktes til å delta i et regionalt samordningsarbeid.
 - b) Stortingens merknad om regionenes rett til å oppnevne to representanter direkte til Innovasjon Norges regionale styrer, må tolkes som et uttrykk for at regionenes representasjon i de regionale styrene må sikres. Fylkestinget mener eierskapsfordelingen på 49/51 % må reflekteres i hele Innovasjon Norges styringsstruktur.
 - c) Stortingets merknad om at det skal etableres forpliktende konsultasjonsordninger mellom de statlige høyskolene og regionene.

- d) Stortingets merknad om at regionene skal ha det fulle ansvaret for å forvaltning av spillemidlene til kulturbygg og til lokale og regionale idrettsanlegg, og det fulle ansvaret for midler til regionale og lokale bygg og anlegg.
 - e) Turnèleggingsansvaret for skolekonserter som i St. meld. nr 12 ble varslet overført til regionen, så snart det er praktisk gjennomførbart.
 - f) Fylkestinget understreker at en gjennomgang av Norsk kulturråds oppgaver med sikte på overføring av oppgaver til regionene, også må gjennomføres innenfor modellen med forsterket fylkeskommune.
11. Fylkestinget reagerer på at kommunal- og regionalministeren avviser mulighetene for større regioner før oppgavene er avklart, og før høringsfristen har gått ut.
12. Fylkestinget mener regjeringen og Stortinget bør åpne for forsøk med ytterligere oppgaveoverføringer til fylkeskommuner som ønsker å slå seg sammen.
13. Fylkestinget ønsker å utvikle samarbeidet på Agder gjennom arbeidet med Regionplan Agder 2010.

Komitebehandling 15.4:

Komiteen avgir følgende enstemmige innstilling:

Pkt. 1 t.o.m. pkt. 11:

Som fylkesrådmannens tilrådning i saken.

Pkt. 12:

Fylkestinget mener regjeringen og Stortinget bør åpne for forsøk med ytterligere oppgaveoverføringer til fylkeskommuner.

Komiteens flertall bestående av: May Britt Lunde, AP, Tore Wold, AP, Line Vennesland, Ap, Tarald Myrum, SP, Jon-Olav Strand, KrF, Åsa Helene Horverak, KrF avgir følgende innstilling:

Pkt. 13:

Som fylkesrådmannens tilrådning i saken

Komiteens mindretall bestående av: Ole Martin retterholt, FrP, Nina Skiftenes, FrP, Svein Harberg, H, Torunn Ostad, H,

Pkt. 13:

Fylkestinget ønsker å utvikle samarbeidet på Agder.

Behandling i plenum:

Tarald Myrum fremmet følgende forslag:

”Tillegg til pkt. 5:

Fylkestinget mener at oppgavene som i dag tilligger fylkeslandbruksstyret kan overføres til regionalt politisk organ.”

Jon-Olav Strand fremmet følgende forslag:

”Tillegg til pkt. 13:

Fylkestinget ønsker å utvikle samarbeidet på Agder *blant annet* gjennom arbeidet med Regionplan Agder 2010."

Signe Ann Jørgensen fremmet følgende forslag (fylkesrådmannens forslag til pkt. 12):

"Fylkestinget mener regjeringen og Stortinget bør åpne for forsøk med ytterligere oppgaveoverføringer til fylkeskommuner som ønsker å slå seg sammen."

Votering (32 representanter tilstede):

Komiteens innstilling til *pkt. 1 – 11* ble enstemmig vedtatt.

Myrums *tilleggsforslag til pkt. 5* ble enstemmig vedtatt.

Ved alternativ votering mellom komiteens innstilling til *pkt. 12* og Jørgensens forslag, ble komiteens innstilling vedtatt med 26 mot 6 stemmer.

Ved alternativ votering mellom komiteens flertallsinnstilling til *pkt. 13*, sammen med tilleggsforslag til Strand, og komiteens mindretallsinnstilling, ble flertallsinnstillingen / Strands forslag vedtatt med 19 mot 13 stemmer.

Dermed var følgende vedtatt:

1. Fylkestinget i Aust-Agder vil understreke regjeringens og Stortingets mål med reformen, som fylkestinget er enig i:
 - a) Et forsterket folkestyre og demokrati på lokalt og regionalt nivå gjennom desentralisering av makt og myndighet og klar ansvarsdeling mellom forvaltningsnivåene.
 - b) En mer samordnet og effektiv offentlig forvaltning ved at ulike sektorer ses i sammenheng innenfor den enkelte region.
 - c) Verdiskaping og sysselsetting basert på lokale og regionale fortrinn og forutsetninger, som sikrer det framtidige grunnlaget for velferden i samfunnet.
 - d) Effektiv ivaretagelse av nasjonale mål som for eksempel bærekraftig utvikling, likeverdige tjenestetilbud og rettssikkerhet for den enkelte.

Fylkestinget mener høringsnotatet ikke samsvarer med regjeringens og Stortingets uttrykte ambisjoner for reformen. Høringsnotatet innebærer på flere politikkområder en reversering i forhold til premissene i St. meld. nr. 12, og det følger ikke opp Stortingets merknader i komiteinnstillingen.
2. Når det gjelder fylkestingets prinsipale holdning til inndelingsspørsmålet og nye oppgaver til det regionale folkevalgte nivå, vises til fylkestingets vedtak i sak 13/07.
3. Fylkestinget mener høringsnotatet preges av en sektorvis tilnærming og forventer at regjeringen tar et helhetsgrep i proposisjonen. Alle betydelige beslutninger som er utsatt og utredninger som er varslet, må være gjennomført i god tid før reformen trer i kraft i 2010. Dette må også innbefatte en finansieringsmodell med størst mulig frie inntekter.
4. Fylkestinget mener, i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på miljøvernområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Fylkestinget stiller seg positivt til de oppgavene som blir overført på miljøområdet, med regionalt politisk ansvar for vannressursforvaltning, friluftsliv, vilt, fiske og veiledning av kommuner i klimaarbeidet, men understreker at ytterligere oppgaver må overføres. I tillegg må det overføres tilgrensende oppgaver innenfor Olje- og energidepartementets ansvarsområde, når det gjelder fornybar energi og energieffektivisering. Dette er avgjørende

for at fylkeskommunene skal bli spydspisser i klimapolitikken.

5. Fylkestinget mener, i tråd med Stortingets føringer, at de fleste oppgavene på landbruksområdet som i dag tilligger fylkesmannen, skal overføres til fylkeskommunen. Stortinget har understreket at dette dreier seg om omfattende oppgaveoverføringer. Fylkestinget forventer at landbruksoppgaver, bygdeutviklingsmidler og verdiskapingsprogrammer overføres til fylkeskommunene. Fylkestinget vil understreke betydningen av at landbruksoppgavene kobles opp mot fylkeskommunens brede arbeid med næringsutvikling og ikke ensidig kobles til miljøfeltet.

Fylkestinget mener at oppgavene som i dag tilligger fylkeslandbruksstyret kan overføres til regionalt politisk organ.

6. Fylkestinget mener oppgavefordelingen mellom fylkesmannen og fylkeskommunen på miljøområdet, og eventuelt også på landbruksområdet, innebærer dårlig utnyttelse av den samlede fagkompetansen på regionalt nivå. Den medfører også muligheter for kompetansestrid. Fylkestinget forventer at det blir overført vesentlige personalressurser fra fylkesmannen til fylkeskommunen i tråd med oppgaver som overføres.
7. Fylkestinget mener omklassifisering av riksveger til regionveier er positivt. Samtidig forventer fylkestinget at det blir kompensert for vedlikeholdsetterslepet på 10 milliarder og at det utredes modeller for å ivareta dette. Personalet i Statens vegvesen som i dag arbeider med overordnet planlegging, utbyggingspakker og årlige budsjetter, må overføres til fylkeskommunen.
8. Fylkestinget forventer at Stortingets merknader om at "de økonomiske rammene for flere av Innovasjon Norges virkemidler må komme via regionene" følges opp. Dette innebærer at betydelige deler av flere budsjettposter i statsbudsjettet må overføres til fylkeskommunene. Fylkestinget vil også understreke at samtlige fylkeskommuner må få midler til utviklingstiltak.
9. Fylkestinget stiller seg positivt til oppgaveoverføringen innen marin sektor, og at folkehelse blir presisert som en ordinær oppgave for regionene.
10. Fylkestinget forventer at følgende merknader følges opp og behandles samlet i proposisjonen:
 - a) Stortingets merknad om at de nye regionene bør ha en viktig samordningsfunksjon i forhold til den totale kollektivtrafikken i sin region, herunder jernbane og ekspressbuss, og at de utøvende aktørene i kollektivtrafikken må forpliktes til å delta i et regionalt samordningsarbeid.
 - b) Stortingens merknad om regionenes rett til å oppnevne to representanter direkte til Innovasjon Norges regionale styrer, må tolkes som et uttrykk for at regionenes representasjon i de regionale styrene må sikres. Fylkestinget mener eierskapsfordelingen på 49/51 % må reflekteres i hele Innovasjon Norges styringsstruktur.
 - c) Stortingets merknad om at det skal etableres forpliktende konsultasjonsordninger mellom de statlige høgskolene og regionene.
 - d) Stortingets merknad om at regionene skal ha det fulle ansvaret for å forvaltning av spillemidlene til kulturbygg og til lokale og regionale idrettsanlegg, og det fulle ansvaret for midler til regionale og lokale bygg og anlegg.
 - e) Turnèleggingsansvaret for skolekonserter som i St. meld. nr 12 ble varslet overført til regionen, så snart det er praktisk gjennomførbart.

- f) Fylkestinget understreker at en gjennomgang av Norsk kulturråds oppgaver med sikte på overføring av oppgaver til regionene, også må gjennomføres innenfor modellen med forsterket fylkeskommune.

- 11. Fylkestinget reagerer på at kommunal- og regionalministeren avviser mulighetene for større regioner før oppgavene er avklart, og før høringsfristen har gått ut.
- 12. Fylkestinget mener regjeringen og Stortinget bør åpne for forsøk med ytterligere oppgaveoverføringer til fylkeskommuner.
- 13. Fylkestinget ønsker å utvikle samarbeidet på Agder blant annet gjennom arbeidet med Regionplan Agder 2010.

2. Bakgrunn for saken

Regjeringen la 8.12.08 fra Stortingsmelding nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn – regional framtid. I meldingen la regjeringen fram forslag til oppgaver som skulle tillegges nye folkevalgte regioner og skisserte alternative løsninger for en regioninndeling.

Regjeringen ba om at det ble avgitt høringsuttalelser til meldingen innen 30.06.07, men ba også om at det ble avgitt en ny høringsuttalelse av det nyvalgte fylkestinget innen 01.12.07. Denne fristen er senere utsatt til 30.04.08 på bakgrunn av utsettelse av utsending av det høringsnotatet som nå foreligger. Notatet ble sendt ut 26.02.08, og er vedlagt denne saken. Notatet skulle være en presisering av de oppgaver man tenkte seg overført til nye regioner.

Fylkestinget behandlet denne saken første gang som sak 13/07 12. juni 2007 og fattet da følgende vedtak:

- ”1. Fylkestinget går inn for at landet fortsatt skal ha tre direkte folkevalgte nivåer.
2. Fylkestinget går inn for regionmodellen med færre, større og sterkere regioner.
3. De nye regionene må gjelde fra 01.01.10 med nyvalgte regionsting.
4. Regionene må få betydelige oppgaver utover det som er foreslått i St.meld. 12. For at reformen skal fungere og styrke lokaldemokratier må oppgaver og myndighet flyttes nedover fra statlig nivå.
5. Fylkestinget viser til de tilleggsoppgavene som er påpekt bl.a. av KS og viser spesielt til at regionvegkontorene og de regionale kontorene til Innovasjon Norge i sin helhet overføres til regionene. Videre må flere oppgaver innen kultursektoren overføres. Fylkesmannen skal bare ha tilsyns- og kontrolloppgaver. De øvrige, inklusive innsigelser, må inn under regional folkevalgt styring.
6. I den større region er det viktig at Aderfylkene tilhører samme region. Fylkestinget mener en region bestående av Agderfylkene og Telemark eller Agderfylkene, Telemark og Vestfold er de mest aktuelle og beste inndeling i denne sammenheng.
7. Fylkestinget vil ikke anbefale en forsterket fylkesmodell, da dette ikke blir noen regionreform.
8. Den regionale stat og fylkesmannsembetene må i hovedsak følge den politiske regioninndelingen.
9. Staten har det overordnede ansvaret for reformen, og fylkestinget forventer at regjering og storting gjør de endelige vedtak våren 2008.
10. Dagens fylker videreføres som valgkretser til region- og stortingsvalg.”

Fylkestingssak 13/07 følger vedlagt i sin helhet.

3. Problemstillinger

Regionaliseringssaken har utviklet seg noe spesielt ettersom man i høringsnotatet av 26.02.08 har en bred drøfting av ulike alternativer som inkluderer både store regioner og forsterket fylkesnivå, samtidig som kommunal- og regionalministeren samme dag uttaler bl.a. følgende i en pressemelding:

"Ut frå dei innspela som hittil er komne frå fylkeskommunane om regional inndeling ser ikkje kommunal- og regionalministeren det aktuelt for regjeringa å gjera framlegg om endra grenser.

- Eg ser likevel fram til nye innspel om dette frå dei nye fylkestinga, slik at vi eventuelt kan få frivillige sammenslåingar, seier kommunal- og regionalministeren."

Regjeringen har altså lagt bort tanken om store regioner, og det vil være opp til fylkeskommunene selv på frivillig grunnlag å få til sammenslutninger.

KS har i et notat datert 11.03.08 "Regionenes oppgaver og inndeling – innspill til fylkeskommunenes uttalelser" gjort en grundig gjennomgang av høringsnotatet. Det vedlegges saken, og fylkesrådmannen henviser til dette for å få en god innsikt i problemstillingene i høringsnotatet.

Fylkesrådmannen har også i stor grad basert sitt forslag til vedtak på KS' administrasjons forslag til vedtak overfor KS Hovedstyre.

Der er interessante forslag på oppgavesiden i høringsnotatet, og disse er gjennomgått i KS-notatet og i forslag til vedtak.

Parallelt med denne høringen er det sendt på høring en egen sak om regionale forskningsfond. Fylkesrådmannen viser til egen sak om dette i dette møtet.

4. Hva nå, Aust-Agder?

Fylkesrådmannen legger ut fra fylkestingets vedtak i juni 2007 til grunn at det ikke er politisk grunnlag for en frivillig fylkessammenslutning på Agder på kort sikt. Samtidig vet man at ingen andre fylker i landet er så innvevd i hverandre som de to Agderfylkene. Dette har da også fylkestingene tatt konsekvensene av ved å vedta å utarbeide Regionplan Agder 2010. Denne planen vil forhåpentlig ytterligere styrke samarbeidet og samvirket i Agder. Målet må være at innbyggere og andre aktører i minst mulig grad opplever fylkesgrensen som en hindring, og at man får en mest mulig effektiv ressursutnyttelse i landsdelen.

I forslag til vedtak er det inntatt et forslag om å åpne for forsøk med ytterligere oppgaveoverføringer til fylkeskommuner som ønsker å slå seg sammen. Fylkesrådmannen mener at Aust-Agder bør følge med i forsøk som evt. blir igangsatt, og på sikt sammen med Vest-Agder vurdere om dette er aktuelt for Agder. Foreløpig foreslår fylkesrådmannen at fylkestinget peker på regionplanprosessen som et viktig grunnlag for å utvikle samarbeidet i Agder.

5. Konklusjon

Fylkesrådmannen finner det bemerkelsesverdig at regjeringen "avblåser" regionaliseringssaken før høringsprosessen er avsluttet. Samtidig er det en del interessante forslag til nye oppgaver, selv om dette er langt unna det fylkestinget i Aust-Agder, øvrige fylkesting og KS har gått inn for.

Fylkesrådmannen foreslår at fylkestinget viser til sitt vedtak i sak 13/07 når det gjelder sitt prinsipielle synspunkt når det gjelder oppgaver og inndeling, kommenterer konkret de ulike oppgaver som er foreslått, og fastslår at Regionplan Agder 2010 nå er fylkeskommunens hovedstrategi for videreutvikle samarbeidet på Agder.

Vedlegg

- 1 Høringsbrev fra Kommunal- og regionaldepartementet av 26.2.08
- 2 Fylkestingssak 13/07 - St-meld. nr. 12 (2006-2007) Regionale fortrinn - regional framtid. Inndeling. Uttalelse
- 3 Notat fra KS av 11.3.08 - Regionenes oppgaver og inndeling - innspill til fylkeskommunenes uttalelser
- 4 Høringsnotat – Forvaltningsreformen – forslag til nye oppgaver til det folkevalgte nivået (*trykket separat*)